

Nederland pakt belastingontwijking aan

Nederland is een land met een open economie. De buitenlandse markt is van groot belang voor Nederlandse bedrijven. Daarom is ons belastingstelsel ook internationaal georiënteerd. Ondernemers worden zo min mogelijk belemmerd om over de grens te ondernemen. En buitenlandse ondernemers worden gestimuleerd om in ons land te investeren.

De keerzijde van ons belastingstelsel is dat Nederland onbedoeld aantrekkelijk werd voor structuren om belasting te ontwijken. Bijvoorbeeld met geldstromen naar landen die geen of te weinig belasting heffen. Het kabinet besloot in 2018 om dit aan te pakken. Met maatregelen in EU-verband én met maatregelen die verder gaan dan de internationale standaard. Ook werkt Nederland aan het vergroten van de transparantie en integriteit.

Maatregelen tegen belastingontwijking en belastingontduiking

Bescherming belastinggrondslag

- A** **Renteaftrekbepijking met earningsstrippingmaatregel (ATAD1)***
De rente die een belastingplichtige kan aftrekken is beperkt waardoor een bedrijf in een jaar meer belasting betaalt. Ook is hiermee de prikkel om met geleend geld te ondernemen, afgenomen. Nederland heeft de maatregel strenger ingevoerd dan de minimumnorm uit ATAD1 en omringende landen.
- A** **CFC-maatregel (ATAD1)***
De Controlled Foreign Company (CFC) maatregel is bedoeld om het verschuiven van winsten naar landen die geen of te weinig belasting heffen, zonder dat daar economische activiteit is, tegen te gaan.
- B** **Vernieuwde rullingpraktijk Per juli 2019**
De Belastingdienst geeft bedrijven geen zekerheid meer vooraf over de toepassing van de belastingwet ('ruling') als het motief belastingontwijking is, er onvoldoende economische binding is met Nederland of sprake is van transacties naar een laagbelastend land.
- C** **Multilateraal Instrument (MLI) Per juli 2019**
Met het MLI kan Nederland zonder onderhandelingen het belastingverdrag met een grote groep landen in één keer wijzigen om belastingontwijking tegen te gaan. Nederland heeft hierbij gekozen voor meer antimisbruik-bepalingen dan veel andere landen.
- D** **Versobering inkeerregeling**
Belastingplichtigen kunnen niet meer boetevrij hun niet eerder opgegeven buitenlands vermogen in box 2 en box 3 aangeven bij de Belastingdienst.
- E** **Bestrijden van hybridemismatches (ATAD2)***
De mogelijkheid om verschillen in belastingstelsels per land te gebruiken en zo te weinig belasting te betalen of kosten dubbel af te trekken wordt verkleind. Zo is bijvoorbeeld belastinguitstel via de CV/BV-structuur (de 'spaarpot op zee') niet meer mogelijk.
- F** **Principal purpose test**
Een belangrijke maatregel van het MLI is de principal purpose test. Hiermee kan een land ingrijpen als een bedrijf uit dat land afspraken uit een belastingverdrag misbruikt, bijvoorbeeld voor belastingontwijking met een geldstroom via een Nederlandse brievenbusfirma.
- G** **Bronbelasting op renten en royalty's***
Betalen van renten of royalty's aan een bedrijf binnen hetzelfde concern in een laagbelastend land worden voortaan belast, zodat Nederland minder aantrekkelijk is voor doorstroomstructuren.
- H** **Beperken liquidatie- en stakingsverliesregeling***
Het aftrekken van verliezen door het stoppen van een dochteronderneming (liquidatieverlies) of een bedrijfsactiviteit in het buitenland (stakingsverlies) van de winst in Nederland is beperkt.

2019

2020

2021

Vergroten transparantie en integriteit

Versterking opsporingscapaciteit

De opsporingscapaciteit en de informatiepositie van de Belastingdienst is versterkt bij de aanpak van verhuuld vermogen.

Lijst met laagbelastende landen

De lijst wordt gebruikt bij bestaande en nieuwe maatregelen tegen belastingontwijking, zoals de bronbelasting. Op de Nederlandse lijst staan landen die zijn opgenomen op de zwarte lijst van de EU, en landen zonder winstbelasting of met een tarief van minder dan 9%.

Publicatie van rulings Per juli 2019

De Belastingdienst publiceert per internationale rulling een geanonimiseerde samenvatting op haar website. Ook wordt informatie over rulings gedeeld met buitenlandse belastingdiensten.

Openbaarmaking vergrijpboetes

Op de website van de Belastingdienst staan gedurende 5 jaar boetes die zijn opgelegd aan intermediairs, zoals belastingadviseurs, die belastingontduiking of toeslagfraude faciliteren. Hiermee kunnen mensen een beter geïnformeerde keuze voor een adviseur maken.

Invoer van UBO-register Per september 2020

Ondernemingen, stichtingen en verenigingen zijn verplicht eigenaren of de personen die minimaal 25% zeggenschap hebben in een zogeheten UBO-register in te schrijven. UBO staat voor 'ultimate beneficial owner' (de 'uiteindelijke belanghebbende'). Zo gaan we financieel-economische criminaliteit, zoals witwassen van geld of belastingontduiking, tegen.

Melden grensoverschrijdende constructies (DAC6)

Potentieel agressieve belastingconstructies die kunnen worden gebruikt om belasting te ontduiken moeten bij de belastingautoriteiten worden gemeld door degene die een dergelijke constructie opzet, of door de gebruiker van die constructie. Deze gegevens worden vervolgens automatisch uitgewisseld tussen de verschillende belastingdiensten.

Maatregelen tegen Belastingontwijking en belastingontduiking

Bescherming belastinggrondslag

- I Beperken van verliesverrekening***
Bedrijven kunnen verliezen volledig verrekenen met winst uit het voorgaande jaar of met winsten uit 6 jaren daarna. Vanaf 2022 kan dat tot € 1 miljoen van de winst. Boven de eerste € 1 miljoen kunnen ze slechts worden verrekend met 50% van de winst. De tijdslimiet van 6 jaar vervalt.
- J Bestrijden van dubbele niet-belasting (Zakelijkheidsbeginsel)***
Binnen een concern moet net zo zakelijk worden gehandeld als onafhankelijke partijen dat doen. Als een ander land het arm's length-beginsel niet of anders toepast, kan het zijn dat bedrijven te weinig belasting betalen. Met deze maatregel kan in die situaties de winst in Nederland niet worden verminderd als de andere partij geen of een lager bedrag dan de zakelijke prijs hanteert.
- K Renteaftrek verder beperkt (Earningsstrippingmaatregel)**
De maatregel beperkt de rente die een bedrijf mag aftrekken van de te betalen winstbelasting. Dit was wanneer het saldo aan renten (het verschil tussen rentelasten en rentebaten bij geldleningen) meer bedroeg dan de hoogste van € 1 miljoen of 30% van de bruto bedrijfsresultaat. Dit percentage is per 2022 aangescherpt naar 20% en wordt per 2025 naar meer Europees gemiddelde verhoogd naar 24,5%.
- L Invoering wet minimumbelasting (pijler 2)**
Een belangrijke maatregel van het MLI is de principal purpose test. Hiermee kan een land ingrijpen als een bedrijf uit dat land afspraken uit een belastingverdrag misbruikt, bijvoorbeeld voor belastingontwijking met een geldstroom via een Nederlandse brievenbusfirma.
- M Aanvullende bronbelasting op dividend***
Er wordt een aanvullende belasting geheven op betalingen van dividend aan een bedrijf binnen hetzelfde concern in een laagbelastend land. Nederland wordt hiermee minder aantrekkelijk voor doorstroomstructuren.
- N Versterking aanpak dividendstripping***
Bij dividendstripping worden de economische en juridische rechten tot dividenden opgesplitst om de heffing van dividendbelasting te beperken of – zelfs – voorkomen. Per 1 januari 2024 is de bewijslastverdeling gewijzigd waardoor het eenvoudiger is om bepaalde transacties te bestrijden. Ook is de zogenoemde registratiedatum ('record date') wettelijk vastgelegd, zodat makkelijker kan worden bepaald wie recht heeft op de opbrengst van beursaandelen.
- O Vervolg versterking aanpak dividendstripping**
Naast de maatregelen per 2024 (zie hierboven) wordt onderzoek gedaan naar mogelijke aanvullende maatregelen. Daarbij worden ook maatregelen van verschillende andere landen in kaart gebracht.
- P Aanpak misbruik doorstroomvennootschappen (Unshell richtlijn) *In onderhandeling***
Er komt een richtlijn die (fiscaal) misbruik tegengaat van doorstroomvennootschappen (ook wel brievenbusmaatschappijen genoemd). De richtlijn identificeert wanneer er sprake is van een dergelijke vennootschap. Deze informatie wordt gedeeld onder de EU-lidstaten, die dan belasting kunnen heffen alsof de doorstroomvennootschap niet bestond.
- Q Herverdeling van winsten van multinationale ondernemingen (pijler 1) *In onderhandeling***
Wereldwijd voeren veellandeneen nieuw systeem in waarbij meer heffingsrechten worden gegeven aan landen waar gebruikers of consumenten van de circa 100 grootste en meest winstgevende bedrijven ter wereld zitten. Hieronder vallen de grootste digitale bedrijven. Dat systeem zorgt voor een eerlijkere verdeling van heffingsrechten. Hierdoor kunnen landen ook belasting heffen over de winst van een multinational als die in dat land niet fysiek aanwezig is.

2022

2024

2025 en verder

Vergroten transparantie en integriteit

Uitwisselen fiscale informatie digitale platformen (DAC7)*
Digitale platformen worden verplicht informatie over hun verkopers te verstrekken aan een belastingdienst in een EU-lidstaat. De belastingdiensten wisselen deze informatie uit, zodat ze inzicht krijgen in de inkomsten die hun inwoners via digitale platformen behalen. Deze informatie kunnen ze gebruiken bij het heffen van belastingen. Ook wordt de kans dat gebruikers inkomsten via digitale platformen niet of onjuist aangeven, verminderd.

Uitwisselen informatie over cryptovaluta en e-money (DAC8)*
Ingang per januari 2026

Bestaande regels over informatie-uitwisseling worden uitgebreid. EU-belastingdiensten gaan ook gegevens uitwisselen over:

- inkomsten uit transacties met cryptoactiva;
- elektronisch geld;
- door centrale banken uitgegeven digitale valuta;
- dividenduitkeringen die rechtsreeks worden uitbetaald aan de (buitenlandse) aandeelhouder.

Harmonisatie verminderingprocedures bronbelastingen ('FASTER') *Ingang per januari 2030*

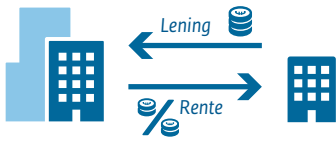
Financiële instellingen moeten zich – om namens hun beleggers versneld vermindering van dividendbelasting te krijgen – registreren. Ook moeten zij informatie aanleveren over deze belegger, hoe lang deze de aandelen bezit en of er sprake is van financiële transacties. De Belastingdienst krijgt zo extra informatie en kan sneller beoordelen welke gevallen een hoog risico vormen op eventuele fraude.

Hoe werken bepaalde structuren en maatregelen?

Renteaftrekbeperking met earningsstrippingmaatregel (ATAD1)

Vóór

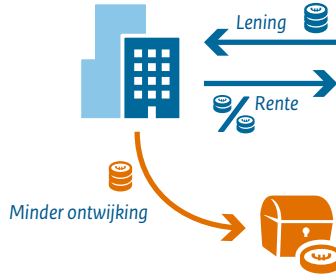
invoering earningsstrippingmaatregel

Tenzij specifieke renteaftrekbeperking

Minimum standaard

earningsstrippingmaatregel

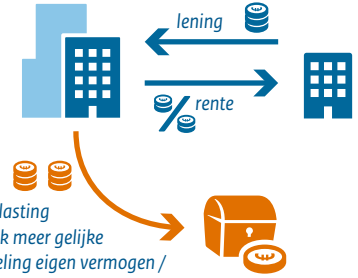

Minder ontwijking

Belastingdienst

Nederlandse invulling

van earningsstrippingmaatregel

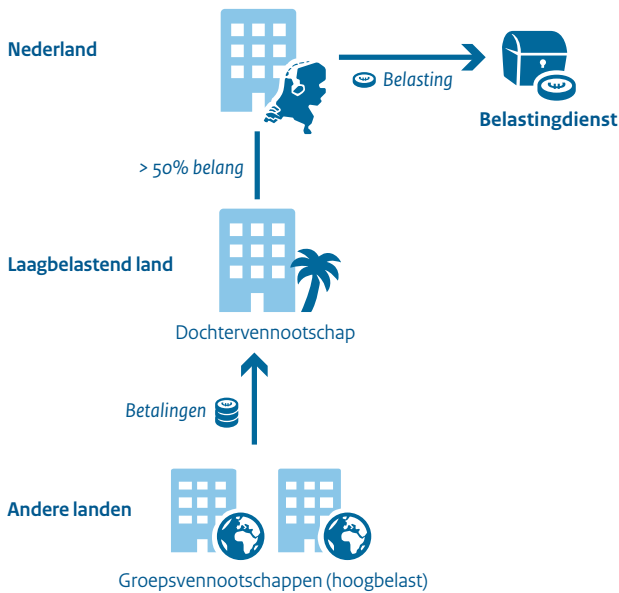
Meer belasting
want ook meer gelijke
behandeling eigen vermogen /
vreemd vermogen

Belastingdienst

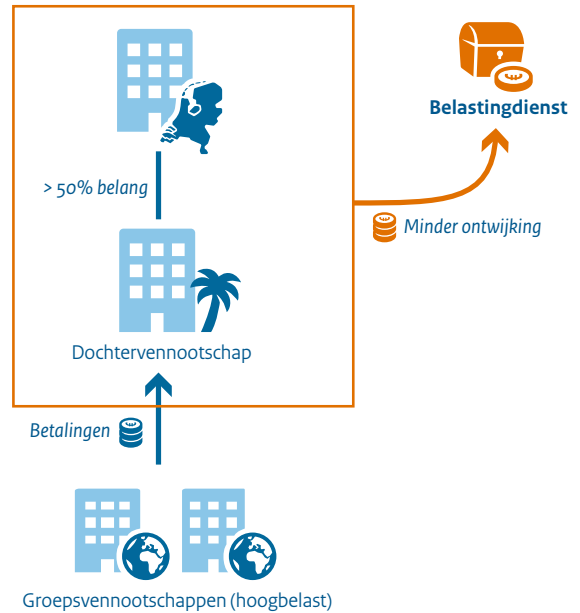
A

CFC-maatregel (ATAD1)

Vóór invoering CFC

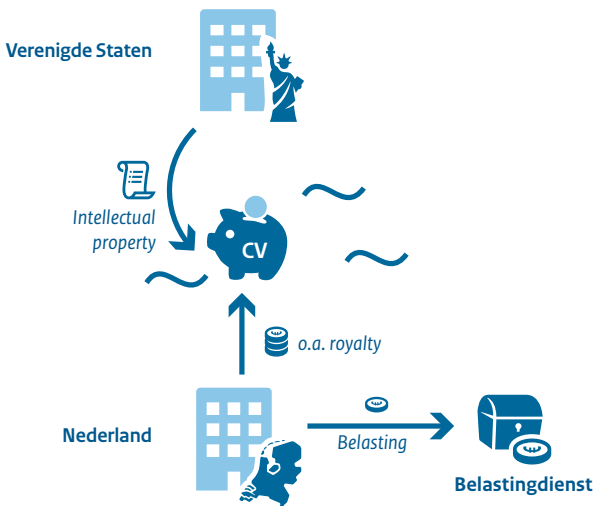
Na invoering CFC

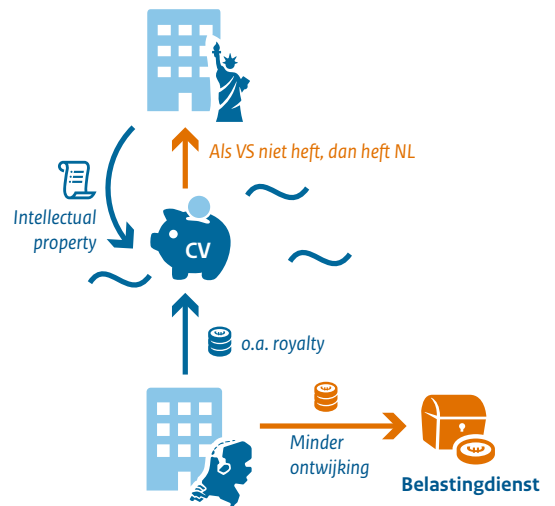
A

Bestrijden van hybridemismatches (ATAD2)

Vóór invoering ATAD 2: aanpak CV/BV-structuur

Na invoering ATAD 2: aanpak CV/BV-structuur

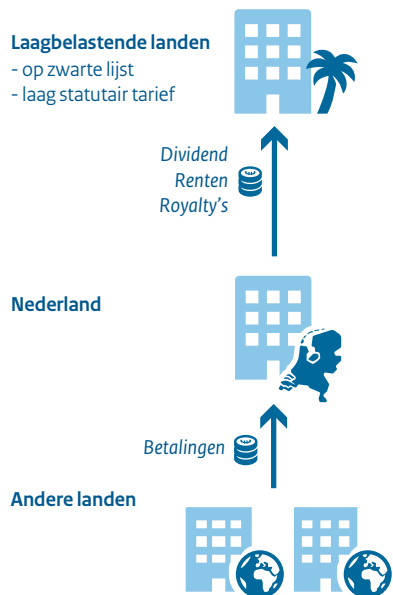

E

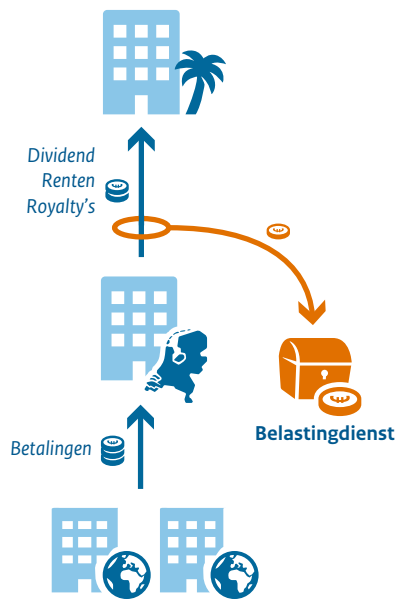
Hoe werken bepaalde structuren en maatregelen?

Bronbelasting op dividend, renten en royalty's

Vóór bronbelastingen op dividend, renten en royalty's

Na bronbelastingen op dividend, renten en royalty's

G
M

Beperken liquidatie- en stakingsverliesregeling

Voorwaarden

Oude situatie

Nieuwe situatie per 2021

Beperking in de tijd

Geen termijn

Liquidatie- of stakingsverlies moet binnen termijn van 3 jaar na het moment van staken zijn genomen

Beperking in herkomst*

Wereldwijd

Alleen aftrek van liquidatie- en stakingsverliezen uit de EU of de EER

Beperking in verbondenheid*
(alleen van toepassing bij liquidatieverliezen)

Belang in deelneming minimaal 5%

Alleen aftrek bij voldoende zeggenschap in de dochteronderneming (doorgaans belang van >50%)

H

* Doordat deze beperkingen alleen van toepassing zijn als het verlies groter is dan € 5 miljoen, worden kleine verliezen niet geraakt.

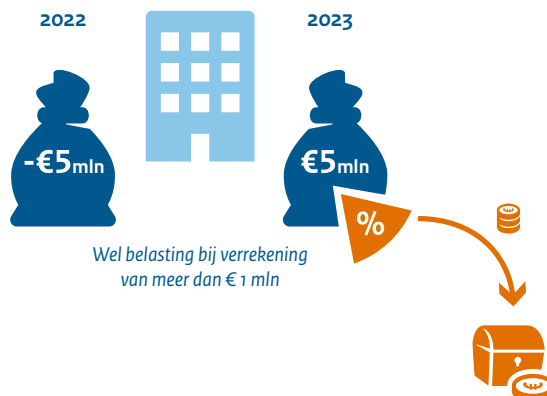
Beperken van verliesverrekening

Vóór beperken van verliesverrekening

Geen belasting over 2020 en 2021 door 1-op-1 verrekening van verlies

Na beperken van verliesverrekening

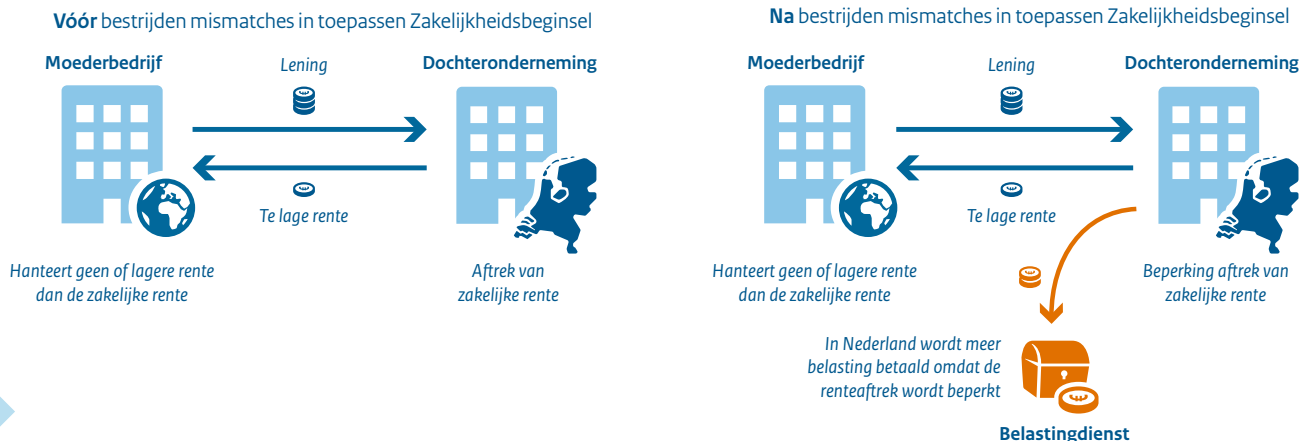

I

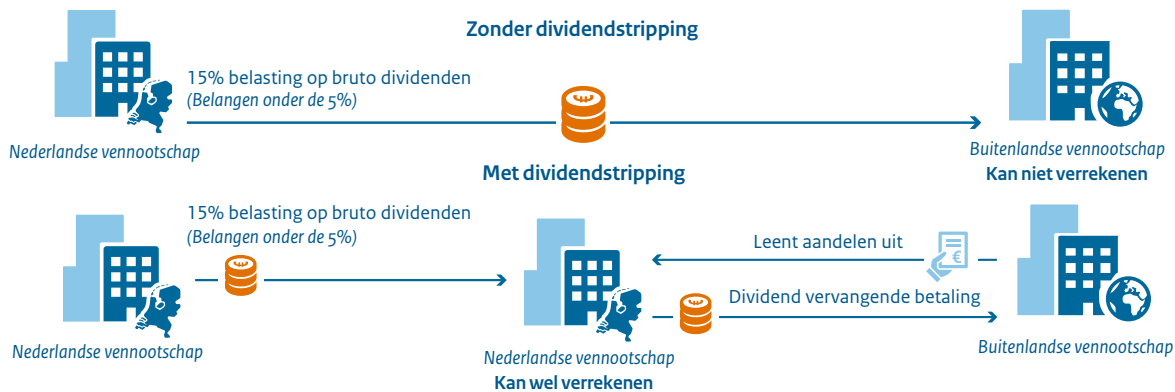
Hoe werken bepaalde structuren en maatregelen?

Bestrijden van dubbele niet-belasting (Zakelijkheidsbeginsel)

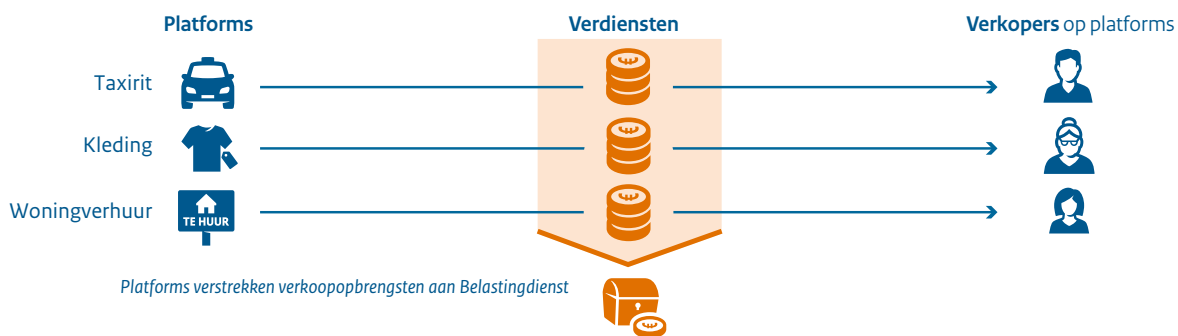
Voorbeeldsituatie van een lening binnen het concern tegen een te lage rente

Hoe werkt dividendstripping?

Uitwisselen fiscale informatie digitale platformen (DAC7)

FASTER regeling

